

فراتر از خبر

بهرام چوبی اصل؛ «جاسوس معتمد اسرائیل» یا قربانی پرونده سازی؟

فرشته قاضی

۲۷/مهر/۱۴۰۴



تصاویری از بهرام چوبی اصل، پیش و پس از بازداشت

قوه قضائیه جمهوری اسلامی ایران هفتم مهرماه اعلام کرد که «جاسوس مورد وثوق و معتمد» اسرائیل در ایران «به دار مجازات آویخته شد».

خبرگزاری میزان او را بهمن چوبی اصل و «از مهم‌ترین جاسوسان» اسرائیل و «جاسوس ارشد موساد» معرفی کرد، اما ابوالفضل غلامی، یکی از وکلای پرونده، اعلام کرد که نام او بهرام چوبی اصل بوده و پنجم مهرماه درخواست اعاده دادرسی دوم ثبت و دستور توقف حکم از سوی دیوان عالی کشور صادر شده بود.

یعنی بهرام چوبی اصل در حالی اعدام شد که دو روز قبل از اعدام، عالی‌ترین نهاد قضایی ایران، دستور توقف اجرای حکم اعدام او را صادر کرده بود.

در این گزارش تحقیقی، اسناد و مدارکی که راديو فردا به آن‌ها دسترسی پیدا کرده و اظهارات برخی شهود پرونده بهرام چوبی اصل بررسی شده است.

بهرام چوبی اصل ۹ اردیبهشت ۱۴۰۲ بازداشت شد. به گفته منابع رادیوفردا، او ۲۴ ماه در خانه‌های امن وزارت اطلاعات به صورت انفرادی زندانی بود و دسترسی به وکیل نداشت. در جلسات محاکمه او در شعبه ۱۵ دادگاه انقلاب، وکیلی برای دفاع از او حضور نداشت و وکلای او بعد از صدور حکم اعدام، امکان حضور و ارائه درخواست اعاده دادرسی یافته‌اند.

این درخواست ابتدا رد شد، اما با پذیرش اعاده دادرسی دوم، وکلای آقای چوبی اصل موفق شدند دستور توقف حکم بگیرند.

منابع رادیوفردا گفته‌اند که بهرام چوبی اصل پس از خانه‌های امن وزارت اطلاعات، به زندانی خاص و پس از صدور حکم اعدام، به سلول انفرادی بند ۲۰۹ زندان اوین منتقل شده بود.

به گفته این منابع، آقای چوبی اصل در شرایط خاص و غیرمتعارف در خانه‌های امن و با فشارهای غیرقانونی و تلقینی مجبور به پر کردن اوراق سفید فاقد سؤال و امضا شده بود و مبنای صدور حکم اعدام از سوی قاضی صلواتی، گزارش وزارت اطلاعات به عنوان ضابط پرونده بود.

بهرام چوبی اصل به افساد فی الارض از طریق همکاری با اسرائیل متهم و ۳۰ اردیبهشت ۱۴۰۴ از سوی شعبه ۱۵ دادگاه انقلاب به اعدام و ضبط و استرداد اموال محکوم شده بود. قاضی صلواتی او را متهم کرده بود که در قبال «جاسوسی به نفع سرویس اطلاعاتی بیگانه علیه جمهوری اسلامی ایران» مبلغ ۲۲۰ هزار یورو و ۵۰ هزار دلار دریافت کرده است.

بیشتر در این باره:

قوه قضائیه ایران بهرام چوبی اصل را به اتهام «جاسوسی برای اسرائیل» اعدام کرد



بهرام چوبی اصل کیست؟

او متولد شهریور ۱۳۵۶ در تبریز و فارغ التحصیل مهندسی کامپیوتر از دانشگاه تبریز بود. هنگام بازداشت در ۹ اردیبهشت ۱۴۰۲، معاون زیرساخت شرکت به پرداز همراه سامانه اول (بهسا) بود.

براساس آنچه در وبسایت «رسمیو» منتشر شده، بهرام چوبی اصل از ۱۱ اسفند ۱۴۰۰ رئیس هیئت مدیره شرکت دنیا فناور آراز در منطقه آزاد ماکو بود و همزمان از ۶ شهریور ۱۴۰۰ عضو هیئت مدیره شرکت آتی فناور آراز در منطقه آزاد ماکو بود.

او همچنین از ۲۵ بهمن ۱۳۹۳ سهامدار شرکت تجهیزات پزشکی رهپویان سلامت راشین در تهران بود. همکاری آقای چوبی اصل با این شرکت‌ها بعد از بازداشت متوقف شده بود.

بازداشت و اتهامات انتسابی به او اما ارتباطی با این شرکت‌ها نداشت، بلکه به بیش از ۱۰ سال قبل از آن برمی‌گشت؛ زمانی که او به عنوان متخصص دیتابیس و اوراق با یک شرکت ایرلندی همکاری می‌کرد. تخصص اوراق به دانشی اطلاق می‌شود که برای توسعه، استفاده و مدیریت سیستم پایگاه داده طراحی شده است.

بهرام چوبی اصل در سال ۱۳۸۸ در دبی، پایتخت امارات متحده عربی، دوره‌های تخصصی اوراکل را گذراند و از همان سال با یک شرکت ایرلندی با عنوان «ای.اس.ام.آی» (ESMI) که در زمینه آی تی فعالیت می‌کرد، شروع به کار کرد.

پس از واگذاری این شرکت ایرلندی به شرکت «شوراسکیلز» (Sureskills) – یک شرکت ایرلندی دیگر – همکاری آقای چوبی اصل در اردیبهشت ۱۳۹۲ با این شرکت به پایان رسید.

به گفته منابع رادیوفردا، او در زمینه نگهداری، پشتیبانی و سرویس‌های دیتابیس و اوراکل با این شرکت‌ها همکاری داشته است.

گزارش وزارت اطلاعات و دادنامه چه می‌گویند؟

براساس گزارش وزارت اطلاعات، بهرام چوبی اصل در پروژه‌های زیرساختی حساس مخابراتی وارد شده، به همه بانک‌های اطلاعاتی و حاکمیتی کشور دسترسی گسترده داشته و آن‌ها را به موساد منتقل کرده است.

در این گزارش که در دادنامه دادگاه انقلاب علیه بهرام چوبی اصل نیز عیناً تکرار شده، از شرکت ایرلندی با عنوان «شرکت پوششی و سرویس حریف» و از همکاری آقای چوبی اصل با این شرکت با عنوان «مأموریت پوششی» یاد شده است. او متهم شده که از طریق این شرکت با «عوامل دشمن و افسران موساد» همکاری کرده است.

در همین گزارش، لپ‌تاپ، وی‌پی‌ان، اسکایپ، ایمیل و آنچه با عنوان «ویندوز قرمز» ذکر شده، به عنوان ابزار جاسوسی بهرام چوبی اصل برای اسرائیل ذکر شده است.

تسلط به زبان انگلیسی و آموزش زبان انگلیسی نیز به عنوان یکی از مأموریت‌های جاسوسی آقای چوبی اصل عنوان شده است.

سازمان‌ها و نهادهایی که به ادعای وزارت اطلاعات و دادنامه دادگاه انقلاب، بهرام چوبی اصل اطلاعات آن‌ها را به موساد داده است عبارت‌اند از:

سازمان انرژی اتمی، نهاد ریاست جمهوری، وزارت امور خارجه، فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، شرکت ارتباطات سیار، سازمان برنامه و بودجه، سازمان بنادر و کشتیرانی، مرکز آمار ایران، سازمان هواپیمایی کشوری، گمرک، ستاد مبارزه با قاچاق کالا، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، شرکت پست، شرکت توانیر، شرکت ایرافون، شرکت ضحی کیش، شرکت پروژه‌های نیروگاهی ایران، اتاق بازرگانی، راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران، پژوهشگاه نیرو، اتباع بیگانه، ستاد انتخابات کشور، پروژه سیتاد (ایراتور اول گذرگاه عمومی خدمات دولت)، ثبت احوال و همچنین ایراتور کشور سوریه.

این در حالی است که منابع رادیوفردا می‌گویند هیچ استعلامی از هیچ‌یک از این نهادها و سازمان‌ها، علی‌رغم درخواست مکرر وکلا، صورت نگرفته و در پرونده وجود ندارد.

برخی از پروژه‌های مورد ادعا نیز اساساً وجود خارجی نداشتند. به عنوان نمونه، آقای چوبی اصل متهم شده که اطلاعات پروژه میخک (سامانه میخک) وزارت خارجه را از سال ۱۳۹۰ در اختیار موساد قرار داده است، در حالی که سامانه میخک از سال ۱۳۹۸ راه‌اندازی شده است.

در موردی دیگر، بهرام چوبی اصل متهم است که با دسترسی به اطلاعات نهادهای حکومتی از طریق شرکت بهسا – شرکتی که هنگام بازداشت با آن همکاری می‌کرد – این اطلاعات را از طریق شرکت ایرلندی در اختیار موساد قرار داده است. این در حالی است که همکاری او با شرکت ایرلندی در اردیبهشت ۱۳۹۲ پایان یافته و شرکت بهسا در سال ۱۳۹۷ تأسیس شده است.

منابع رادیوفردا می‌گویند ادعای دسترسی گسترده آقای چوبی اصل به دیتابیس‌های نهادها و ارگان‌های حکومتی واقعیت ندارد.

به‌گفته این منابع، شعبه ۱۵ دادگاه انقلاب مستندات خود در این زمینه برای صدور حکم را «اعترافات بهرام چوبی اصل» و همچنین «گزارش وزارت اطلاعات» ذکر کرده است، درحالی‌که هیچ نوع اعترافی از سوی آقای چوبی اصل در این زمینه‌ها در پرونده وجود نداشته است.

برخلاف رویه معمول که در پرونده‌هایی از این دست، اعترافات اجباری زندانی پیش یا پس از اعدام از صداوسیما جمهوری اسلامی پخش می‌شود، از بهرام چوبی اصل هیچ اعترافی هم پخش نشده و در برنامه پخش‌شده در تلویزیون ایران نیز از تصاویر شخصی او در سفر به خارج از کشور استفاده شده بود.

اسناد و مدارکی که رادیوفردا رؤیت کرده، حاکی از آن است که او هنگام بازداشت در خانه امن وزارت اطلاعات، توسط پزشک روان‌شناس وزارت اطلاعات و در حضور بازجویانش، تحت تست صحت‌سنجی که به «تست دروغ‌سنج» معروف است قرار گرفته، اما قاضی شعبه ۱۵ دادگاه انقلاب در صدور حکم، توجهی به نتیجه این تست نکرده است.

به‌گفته منابع رادیوفردا، آقای چوبی اصل در جریان این تست، همه اتهاماتی را که از سوی بازجویان وزارت اطلاعات متوجه او بود، رد کرده و به سؤالات مربوط به نوع کار خود و همکاری با شرکت ایرلندی پاسخ داده است.

به‌گفته منابع رادیوفردا، بهرام چوبی اصل از سال ۱۳۸۴ تا سال ۱۳۸۶ در شرکت پژواک در تهران در زمینه برنامه‌نویسی کار می‌کرد. مدیر این شرکت در آن زمان ناصر ناصح‌زاده از مدیران کل وزارت اطلاعات بود و اکنون نیز عضو هیئت‌مدیره این شرکت است.

به‌گفته همین منابع، آقای چوبی اصل پیش از آغاز همکاری با شرکت ایرلندی، از طریق ناصر ناصح‌زاده از وزارت اطلاعات درباره این شرکت استعلام گرفته و پس از تأیید آقای ناصح‌زاده، از سال ۱۳۸۸ با این شرکت ایرلندی همکاری کرده است. پس از پایان همکاری با شرکت ایرلندی نیز، شرکت به‌سایه همکاری با آقای چوبی‌اصل از وزارت اطلاعات درباره او استعلام گرفته است.

باز به‌گفته این منابع، در سال ۱۴۰۲ و پیش از بازداشت بهرام چوبی اصل، زنی که پیش‌تر در مقطع همکاری آقای چوبی اصل با شرکت پژواک با او طرح دوستی ریخته بود و در دوران همکاری او با شرکت ایرلندی، در چند سفر خارجی همراهش بود، مجدداً سراغ او آمده و درخواست مالی مطرح کرده است؛ درخواستی که با پاسخ منفی او مواجه شده است.

گزارش این زن – که رادیوفردا مشخصاتش را در اختیار دارد – علیه آقای چوبی اصل مبنای تشکیل پرونده علیه او توسط وزارت اطلاعات قرار گرفته است. پرونده‌ای که در نهایت با اعدام بهرام چوبی اصل در قوه قضائیه ایران بسته شد.

پس از حمله اسرائیل به ایران و جنگ ۱۲روزه دو کشور، ۹ نفر به اتهام جاسوسی برای اسرائیل در ایران اعدام شده‌اند. بهرام چوبی اصل یکی از این افراد بود.

مجید مسیبی، اسماعیل فکری، محمدمامین مهدوی شایسته، ادريس آلی، آزاد شجاعی، رسول احمد رسول، روزبه وادی و بابک شهبازی دیگر افرادی هستند که در این مدت به اتهام جاسوسی اعدام شده‌اند.

بیشتر در این باره:

سازمان حقوق بشر ایران: شمار اعدام‌ها طی یک سال به دو برابر افزایش یافته است



فرشته قاضی



فرشته قاضی از پاییز ۹۹ به تحریریه رادیوفردا پیوست. او که بیش از دو دهه سابقه روزنامه‌نگاری دارد، در ایران به ویژه در حوزه سیاست داخلی، دولت و مجلس، فعالیت می‌کرد. در یک دهه گذشته نیز پس از خروج از ایران او با روزآنلاین، یورونیوز، و بی‌بی‌سی فارسی همکاری می‌کرد که محصول این دوره صدها گفت‌وگو و گزارش اختصاصی مرتبط با سیاست داخلی و حقوق بشر در ایران است.

این مطلب بخشی از:

اعدام‌ها در ایران

فراتر از خبر

بایگانی

سیاسی

© ۲۰۲۶ تمام حقوق این وبسایت، بر اساس مقررات کپی‌رایت، برای رادیو فردا محفوظ است.